

відбору зумовлює одну з найважливіших функцій інвестиційного менеджменту.

4. Інвестиції як чинник ризику.

Ризик є однією з основних ознак інвестпроцесу. Рівень ризику від інвестицій знаходиться у прямій залежності від очікуваного рівня їх прибутковості, тобто об'єктивний зв'язок між рівнем прибутковості та ризику інвестицій носить прямо пропорційний характер.

Виходячи з усього вищевказаного можна зазначити наступне: для подальшого ефективного впровадження та розвитку інвестиційної сфери України слід далі проводити вдосконалення українського законодавства в регулюванні інвестдіяльності в конкретних галузях економіки; необхідна подальша ситемна і базова реформа суддівської системи України для надання їй функцій справжнього арбітра суспільних та економічних процесів України.

Література.

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» // Від. Верховної Ради України.–1991.–№ 47.–ст.646.

2. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» // Від. Верховної Ради України.– 2010. – № 26.– ст.271.

3. Фабоцци Ф.Управление инвестициями: пер. с англ.– М.: ИНФРА-М, 2000. – XXVIII. – 932 с.

4. Майорова Т.В.Инвестиційна діяльність: Навч. посіб.– К.: ЦУА, 2003. – 376 с.

5. Федоренко В.Г., Гойко А.Ф. Инвестознавство: Підручник / За наук. Ред. В.Г. Федоренка.– К.: МАУП, 2000. – 408 с.

РОЛЬ АМОРТИЗАЦИЯ В ФИНАНСОВОМ ОБЕСПЕЧЕНИИ КАПИТАЛЬНЫХ ВЛОЖЕНИЙ

НЕПРАН А.В., КАНД. ЭКОН. НАУК, ДОЦЕНТ

ШВИДКА А.С., СТУДЕНТКА

ХАРЬКОВСКИЙ ТОРГОВО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ КОЛЛЕДЖ

Фонду амортизации принадлежит ведущая роль в системе финансового обеспечения капитальных вложений. В последние годы в ходе реформы амортизационной политики многое сделано по совершенствованию норм амортизационных отчислений в целях более полного отражения объективного процесса износа основных производственных фондов в условиях ускорившегося научно-

технического прогресса. Тем не менее, амортизация не в полной мере обеспечивает воспроизводство основных фондов. Несмотря на изменения в системе начисления амортизации, введенные с принятием Налогового кодекса Украины, степень износа основных фондов в народном хозяйстве страны остается очень высокой. Так, степень износа материальных активов в промышленности составил 59,1 %, в том числе в перерабатывающей промышленности – 51,4 %. Во многих сферах экономической деятельности наблюдается нарушение условий простого воспроизводства основных средств.

Проблемам формирования и использования амортизационного ресурса посвящены работы В. Островецкого [1], И. Хомина [2], А. Пилипенко [3], А. Кадацка [4], С. Юшко [5] и др. С целью формирования ресурсов простого воспроизводства в экономике В. Островецкий предлагает «депонировать суммы в банках на отдельных счетах в твердой валюте» [1, с. 107].

В экономической литературе существует точка зрения, согласно которой необходимо значительно увеличить нормы амортизационных отчислений и ускорить амортизационный процесс. По нашему мнению, эта точка зрения не способствует дальнейшему совершенствованию финансового обеспечения воспроизводства основных фондов, так как амортизация отрывается от реальных условий воспроизводства. Необоснованное изменение уровня амортизационных отчислений искажает величину не только фонда возмещения, но и фонда накопления.

Расширенное воспроизводство основных фондов обеспечивается на основе растущих капитальных вложений. Роль амортизации проявляется прежде всего через систему финансирования капитальных вложений, составляющих материальную основу воспроизводства основных фондов.

Либерализация амортизационной политики и другие инвестиционные льготы способствовали накоплению внутренних средств в форме амортизационных отчислений. В 2019 г. амортизационные отчисления в промышленности по сравнению с 2015 г. увеличились 69,1 млрд грн, или на 85,6 %. Их абсолютная сумма равна почти 150 млрд грн. Вместе с тем в промышленности, как и в целом по народному хозяйству, за последние годы снизилась роль амортизации в финансировании капитальных вложений (табл. 1).

Таблица 1

Капитальные ресурсы обновления основных средств промышленности

Годы	Капитало вложе- ния по объектам произ- водствен ного назначен ия, млрд грн	Ввод в дейст- вие новых основ- ных фондов, млрд грн	Выбытие основных фондов из-за ветхости, износа и стихийных бедствий, млрд грн	Амор- тизаци онные отчис- ления, млрд грн	Отношение (в %)		
					аморти- зацион- ных от- числений к кашп- тальным вложе- ниям	аморти- зацион- ных отчисле- ний к вводу новых фондов	выбытия фондов к амор- тизационн ым отчис- лениям
2015	84,2	55,9	68,4	80,8	96,0	144,4	84,7
2016	108,6	66,5	33,2	90,8	83,5	136,5	36,6
2017	136,5	83,8	57,1	95,8	70,2	114,3	59,7
2018	179,7	112,8	114,8	112,5	62,6	99,8	102,0
2019	231,8	199,1	36,2	149,9	64,7	75,3	24,1

Если 2015 г. амортизационные отчисления составляли 96,0 % валовых капитальных вложений в промышленность, то в 2017 г. – 70,2 % и в 2019 г. – 64,7 %. Доля ввода новых основных производственных фондов за счет амортизационных сумм в период с 2015 по 2019 г. сократилась с 144,4 до 75,3 %. Такое относительное сокращение источника финансирования капитальных вложений не стабилизирует весь воспроизводственный процесс.

Все меньшая часть амортизационных отчислений идет на возмещение выбытия основных фондов. Если в 2015 г. на возмещение выбытия основных фондов использовалось 84,7 % амортизационного фонда, тогда как в 2019 г. – лишь 24,1 %. Обобщающим показателем, который характеризует влияние, оказываемое ростом амортизационных отчислений, служит ежегодно обновляемая доля основного капитала. В Украине она снизилась и в 2019 г. составила 75,3 %.

Таким образом, вследствие сокращения объемов выбытия основных фондов значительная часть амортизационного фонда используется не для возмещения выбытия, а на другие цели.

Литература.

1. Островецький В.І. Амортизаційна політика України в системі інструментів податкового стимулювання інвестиційно-інноваційної активності. *Економічний вісник Донбасу*. 2017. № 2(48). С. 121-131.

2. Хомин І. П. Формування та використання амортизаційного ресурсу. *Фінанси України*. 2019. № 9. С. 94–110.

3. Пилипенко А.М., Тивончук О. І. Концептуально-методологічні підходи формування амортизаційної політики підприємства та держави. *Modern Economics*. 2018. №10. С. 82–88.

4. Кадацька А.М. Економічний зміст та функції амортизації основних засобів. Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 13. – С. 572–575.

5. Юшко С.В. Амортизація основних засобів у контексті Податкового кодексу України. *Фінанси України*. 2011. № 3. С. 63–71.

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ЯК ВАГОМИЙ ІНСТРУМЕНТ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЇХ РОЗВИТКУ

***ПЕТРИНА М.Ю., К.Е.Н., ДОЦЕНТ КАФЕДРИ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ НАФТИ І ГАЗУ***

***ПЕТРИНА А.Г., Д.Б.Н., ПРОФЕСОР КАФЕДРИ МЕДИЧНОЇ
ІНФОРМАТИКИ, МЕДИЧНОЇ І БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ***

***ГРИГОРОВИЧ Ю.О., СТУДЕНТКА
ІНСТИТУТУ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ НАФТИ І ГАЗУ***

На даний час цілком очевидним є той факт, що підвищення конкурентоспроможності національного господарства можливе тільки через розвиток інноваційної діяльності. Аналіз інноваційної діяльності суб'єктів економічних відносин в Україні вказує на ряд факторів, які гальмують процес їх розвитку: відсутність власних фінансових ресурсів, великі відсоткові ставки за кредитами комерційних банків та інші [1]. Не слід забувати і про внутрішні чинники, багато з яких також виступають бар'єрами в розвитку. Все це вказує на необхідність проведення оцінки інноваційного потенціалу суб'єктів економічних відносин, яка повинна визначити можливості та сильні сторони організацій для їх якнайповнішого використання.